

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๐/ ๑๙๖๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 118๐9
รับที่(อีเมล) -
วันที่ 27.11.๖๕ เวลา 17.๐๐

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ถ้อยแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสำหรับการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓
๓. ถ้อยแถลงของกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ ๑๐๒

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เข้าร่วมการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบการประชุมทางไกล (Virtual Meeting) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ขอเสนอรายงานผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้คณะรัฐมนตรีทราบในโอกาสแรก

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ การประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

๓.๑.๑ นาย Ernest Kwamina Yedu Addison ผู้ว่าการธนาคารกลางสาธารณรัฐ กานา ได้กล่าวสุนทรพจน์เปิดการประชุม โดยได้กล่าวว่าการกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เป็นอย่างมาก เนื่องจากมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่พึ่งพาปัจจัยภายนอกสูง นอกจากนี้ การส่งออกสินค้าและรายได้จากการท่องเที่ยวที่ลดลง ก็ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาคแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบและแรงงานที่มีรายได้ต่ำ ขณะเดียวกัน การหยุดการเรียนการสอนของโรงเรียน เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 อาจนำไปสู่การสูญเสียโอกาสในการพัฒนาทุนมนุษย์ในระยะยาว ดังนั้น นาย Addison จึงเน้นย้ำถึงความสำคัญของนโยบายที่สนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีคนเป็นศูนย์กลางอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

๓.๑.๒ นาง Kristalina Georgieva กรรมการผู้จัดการกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ได้คาดการณ์ว่าสถานะเศรษฐกิจโลกในปี ๒๕๖๓ จะหดตัวร้อยละ ๔.๔ และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกดำเนินนโยบายการเงินการคลังเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจในระยะสั้นต่อไปจนกว่าจะมีแนวทางแก้ไขปัญหามาจากสถานการณ์ COVID-19 อย่างยั่งยืน โดย IMF พร้อมสนับสนุนโครงการพักชำระหนี้ (Debt Service Suspension Initiative: DSSI) ในระดับทวิภาคี (Bilateral Creditor) เพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจในระยะยาว นอกจากนี้ IMF ได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกดำเนินนโยบายเศรษฐกิจอย่างเหมาะสมตามสถานะเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ โดยให้มุ่งเน้นผลลัพธ์ไปยังการสร้างงานและการยกระดับคุณภาพชีวิต การปฏิรูปนโยบายการเงินและการคลัง และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อส่งเสริมการค้าและสร้างความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ

๓.๑.๓ นาย David Malpass ประธานธนาคารโลก ได้กล่าวถึงผลกระทบของ COVID-19 ว่าจะเพิ่มจำนวนคนที่ยากจนที่สุด (ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑.๙ ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน) ประมาณ ๑๑๐ ถึง ๑๕๐ ล้านคนทั่วโลกในปี ๒๕๖๔ และ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบแก่ผู้มีรายได้น้อย โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ เด็กและสตรีมากที่สุด โดยธนาคารโลกจะคงให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศสมาชิก เพื่อขจัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ในระยะยาว ทั้งการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและพัฒนาระบบสาธารณสุข เพื่อเพิ่มผลิตผลแก่ประเทศสมาชิก ซึ่งที่ผ่านมาธนาคารโลกได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศยากจนเพื่อพัฒนาระบบสาธารณสุขและเพิ่มโครงข่ายคุ้มครองทางสังคมไปแล้วกว่า ๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ธนาคารโลกยังให้ความสำคัญกับการลดภาระหนี้ของประเทศยากจน โดยได้เรียกร้องให้กลุ่ม G20 ขยายเวลาของโครงการพักชำระหนี้ (DSSI) ออกไปซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศยากจนที่สุดที่ได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งมีจำนวน ๔๓ ประเทศได้รับการพักชำระหนี้อย่างเป็นทางการแล้ว มีมูลค่าหนี้ประมาณ ๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีถ้อยแถลง (Governor's Statement) ในฐานะผู้ว่าการธนาคารโลกของประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวนโยบายเศรษฐกิจของไทยเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารโลกและ IMF ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๒ การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ ๑๐๒ เมื่อวันที่ ๑๖

ตุลาคม ๒๕๖๓

การประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมร่วมระหว่างผู้ว่าการธนาคารโลกจาก ๒๕ กลุ่มออกเสียง (ของประเทศสมาชิก ๑๘๙ ประเทศ) โดยมีนาย Ken Ofori-Atta รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสาธารณรัฐกานา และนาย David Malpass ประธานธนาคารโลกเป็นประธานการประชุมร่วม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของไทยเข้าร่วมการประชุมในฐานะผู้แทนกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia Voting Group: SEA Group) ได้กล่าวถ้อยแถลงในที่ประชุมในนามกลุ่มออกเสียง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) โดยมีประเด็นหลัก ได้แก่

๓.๒.๑ สนับสนุนความช่วยเหลือทางการเงินของกลุ่มธนาคารโลก จำนวน ๔๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจแก่ประเทศสมาชิกจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยเฉพาะกลุ่มประเทศยากจนที่สุด ซึ่งมีความเปราะบางสูง และได้เรียกร้องให้กลุ่มธนาคารโลกให้ความสำคัญต่อการเข้าถึงวัคซีนอย่างทั่วถึงของประเทศสมาชิก เมื่อสามารถพัฒนาวัคซีนสำเร็จ และให้กลุ่มธนาคารโลกใช้โอกาสนี้ในการปรับปรุงนโยบายด้านการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไป เพื่อให้สามารถช่วยเหลือประเทศสมาชิกได้ดีขึ้นในอนาคต

๓.๒.๒ สนับสนุนการขยายระยะเวลาโครงการพักชำระหนี้ (DSSI) ตามข้อเรียกร้องของธนาคารโลกและ IMF เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงิน และขีดความสามารถในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศรายได้น้อยจำนวน ๔๓ ประเทศ ที่ได้ร้องขอความช่วยเหลือในการพักชำระหนี้ และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่จากภาคเอกชนเข้าร่วมโครงการ DSSI เพื่อลดภาระหนี้แก่ลูกหนี้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนให้ธนาคารโลกและ IMF ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินการเพื่อลดภาระหนี้แก่กลุ่มประเทศยากจนที่สุด

๓.๒.๓ สนับสนุนการทบทวนสัดส่วนผู้ถือหุ้นและอำนาจออกเสียงของประเทศสมาชิกในกลุ่มธนาคารโลก เพื่อให้เกิดความสมดุลและเหมาะสมระหว่างกลุ่มประเทศพัฒนาและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาตามขนาดทางเศรษฐกิจและบทบาทของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เพิ่มมากขึ้น

๓.๒.๔ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความร่วมมือแบบพหุภาคีของทุกประเทศและทุกภาคส่วนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาจากผลกระทบ COVID-19 ท่ามกลางความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจในช่วงเวลานี้

๓.๓ การรายงานภาพรวมเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกกับ Asia and Pacific Department (APD) ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ในหัวข้อ “Navigating the Pandemic: Multi-Speed Recovery”

๓.๓.๑ APD คาดการณ์ว่าผลกระทบจาก COVID-19 จะส่งผลให้เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในปี ๒๕๖๓ หดตัวลงร้อยละ ๒.๒ ซึ่งเป็นการปรับประมาณการลงจากเดือนเมษายนจากสถานการณ์แพร่ระบาดในสาธารณรัฐอินเดียที่ทวีความรุนแรงขึ้น โดยประมาณการทางเศรษฐกิจของประเทศหลักในภูมิภาครวมทั้งสมาชิกอาเซียนล้วนปรับตัวลงในปี ๒๕๖๓ อาทิ สาธารณรัฐอินเดีย ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี เป็นต้น เหลือเพียงสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สามารถขยายตัวได้ที่ร้อยละ ๑.๙ ทั้งนี้ IMF ได้คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยจะหดตัวร้อยละ ๗.๑ และจะมีการฟื้นตัวในปี ๒๕๖๔ ที่ร้อยละ ๔.๐

๓.๓.๒ APD คาดการณ์ปัจจัยสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจในภูมิภาคในอนาคต ได้แก่ มาตรการการเงินที่ผ่อนคลาย นโยบายทางการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และการฟื้นตัวได้เร็วกว่าที่คาดการณ์ของเศรษฐกิจจีน โดย APD ได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินการในอนาคต ได้แก่ (๑) การให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อให้มาตรการควบคุมโรคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การดำเนินนโยบายการคลังที่กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และใช้ในเวลาที่เหมาะสม (Targeted and Timely) (๓) การดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และ (๔) การดำเนินนโยบายเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ ผ่านการสนับสนุนการจ้างงาน และเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ

๔. ความเห็นของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อบรรเทาผลกระทบของ COVID-19 ในช่วงที่ผ่านมา มีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของกลุ่มธนาคารโลก และ IMF ในการให้ความสำคัญกับความยั่งยืนทางการคลัง และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของสมาชิกธนาคารโลก โดยการใช้นโยบายการเงินและการคลังในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจในระยะสั้น ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในระยะกลางและระยะยาวจะมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในอนาคต รวมทั้งการเร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และการพัฒนาทุนมนุษย์ การเพิ่มศักยภาพของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้ง การปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๒๗
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ siriwimolp@fpo.go.th